

Den virtuella dimensionen i barn och ungdomars liv – möjligheter och risker:

en kort inblick i hur barn och ungdomar använder modern informationsteknologi och sociala medier

Relationsseminarierna 5-7.9.2016

Universitetslektor Camilla Granholm

camilla.granholm@helsinki.fi

6-8.9.2016

6-8.9.2016

???

Hur har barn och ungdomar framställts i medieforskningen?

- Representanter för en nät-generation eller ”digitala infödingar”:
 - Net generation eller Net Kids (Tapscott 1998),
 - Dot.Com Generation (Stein & Craig 2000) ,
 - Millennials (Howe & Strauss 2000),
 - Digital natives (Prensky, 2001).

Hur beskrivs nät-generationen eller de digitala infödingarna?

- Personer som har vuxit upp med datorer, mobiltelefoner och internet förväntas ha en naturlig förmåga att ta till sig och använd nya medier och informations- och kommunikationsteknologi.
 - En tanke som numera kritiseras.
 - Å andra sidan betonas ungdomarnas sårbarhet och IKT:s skadlighet (t.ex. Carr 2010 “The Shallows”).

Enligt statistikcentralens färskaste uppgifter

(Suomen virallinen tilasto http://www.stat.fi/til/sutivi/2015/sutivi_2015_2015-11-26_tie_001_fi.html)

- Använder ca 90% av Finländska ungdomar och unga vuxna i åldern 16-34 internet flera gånger dagligen.
 - Bland alla Finländare i åldern 16-89 är samma siffra 68% .
- Speciellt inom åldersgruppen 16-24 använder största delen (96%) internet via smarttelefon.

De viktigaste användningssyften bland 16-24-åringar

(Suomen virallinen tilasto.)

- 16-24 åringarna:
 - Spel, bilder, video eller musik
 - Nättidningar eller tv-bolagens nyhetssidor
 - SoMe
 - E-post

Sociala medier

(Suomen virallinen tilasto.)

- 93% av 16-24-åringarna använder sociala medier.
 - Över hälften (57 %) är ständigt inloggade eller kollar sina konton flera gånger dagligen.
- WhatsApp och andra snabbmeddelande-tjänsters popularitet växer ständigt, men de används fortfarande sida vid sida med SoMe.

Barnens internet användande

- Enligt en enkätundersökning riktad till föräldrar som gjordes år 2012 använder 19% av 0-3-åringarna och 58% 4-6-åringarna internet.
- Enligt "Lasten mediabarometri" 2012 använde 59% av fjärde klassisterna och 85% sjätte klassisterna internet så gott som varje dag.
 - Tittar på videoklipp, använder sociala medier, spelar spel, använder sökmotorer eller online uppslagsverk, lyssnar på radio eller musik.

Flickor och pojkar på nätet

Lasten mediabarometri 2012

- Pojkarna spelar, flickorna ”networkar”
 - Speciellt toårsflickor är duktiga på sociala medier, snabbmeddelandetjänster, på att dela bilder och musik samt på att blogga.
 - Pojkarna tittar på hobbyrelaterade videor och spelar spel.

Underhållning – ett sätt att delta

- IKT används främst i underhållningssyfte (sociala medier, musik, filmer, filmklipp, foton/bilder, spel, bloggar)
 - Ett sätt att delta, hålla sig up to date med vad andra ungdomar gör, läser, lyssnar på, tittar på och talar om.
 - IKT är en förmedlare av kultur.
 - Ett sätt att hitta något lustfyllt i tillvaron?

*“...we are probably the last generation
to experience a clear difference
between offline and online.”*

(Luciano Floridi)

Möjligheter och risker online?

- Online möjligheterna och riskerna korrelerar med varandra => ju mera möjligheter barn och unga upptäcker desto fler risker utsätts de för.
 - Om man försöker begränsa barns internetanvändande i syftet att skydda dem för faror (risker) begränsar vi samtidigt deras möjligheter och positiva erfarenheter.
(Livingstone, 2014)

Faror leder inte automatiskt till tråkiga erfarenheter!

- Livingstone jämför faror online med trafikfaror:
 - I trafiken hotar många risker/faror t.ex. då man ska korsa en gata, men genom försiktighet kan man kontrollera situationen.
- Hur kan barn och unga lära sig kontrollera farosituationer online?

IKT-färdigheter och risk för marginalisering

- I mina intervjuer med ungdomar (18-26 år) berättade en del att deras IKT-färdigheter var dåliga och att de därför inte kunde utnyttja t.ex. internet i lika hög grad som andra ungdomar.
 - Forskning visar att utbildning är den mest avgörande faktorn då det gäller internet färdigheter (internet literacy).
 - Risk för ytterligare marginalisering.

Vill du veta mera:

Livingstone, Sonia (2014) How kids engage with the internet. TEDxExeter.

<https://youtu.be/SyjbDUP1o0g>

www.eukidsonline.net

www.mediakasvatus.fi

<http://www.uutistamo.fi/diginatiivit-totta-vai-tarua/>

<http://www.uutistamo.fi/huolipuhe-peleista-yksinkertaistaa-ja-lietsoo-pelkoa/>

Källor

Carr, Nicholas (2011) *The shallows. What the internet is doing to our brains.* New York and London: Norton.

Granholm, Camilla (ilmestyy toukokuussa 2016) *Blended lives: ICT talk among vulnerable young people in Finland. Young: Nordic journal of youth research.*

Howe, Neil and Strauss, William (2000) *Millennials rising: The next great generation.* New York: Vintage Books.

Prensky, Marc (2001) Digital natives, digital immigrants part 1. *On the horizon*, 9(5): 1 - 6.
DOI:10.1108/10748120110424816

Stein, Andrew, Craig, Annemieke and Ellis, Ainslie E. (2000) The dot.com generation: IT practices & skills of transition students. *Proceedings of the Australasian Conference on Computing Education* Vol. 8: 220-227.

Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö [verkkojulkaisu].
<http://www.stat.fi/til/sutivi/index.html>

Tapscott, Don (1998) *Growing up digital. The rise of the net generation.* New York: McGraw-Hill.

Till sist

"We need to rethink our strategy of hoping the Internet will just go away."